

Nämndplan 2025-2026

Kultur- och fritidsnämnden
2025

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges övergripande styrning	4
2 Nämndens övergripande styrning	5
2.1 Hållbara Mark	5
2.2 Verksamhetsområde	5
2.3 Verksamhetens syfte	5
2.4 Inriktning	6
2.5 Medborgarnas/brukarnas delaktighet – ett vidgat tillsammansperspektiv	6
3 Nämndens grunduppdrag	7
3.1 Folkbildning	7
3.2 Friluftsliv	7
3.3 Fritidsverksamhet för barn och ungdomar	7
3.4 Idrott, motion och hälsa	7
3.5 Kultur	7
4 Nämndens mål	8
4.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential	8
4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska de som behöver få bra stöd och en god vård och omsorg för att ha ett gott liv	8
4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen	9
4.4 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning	9
4.5 Uppdrag till förvaltning	9
5 Ekonomi	10
5.1 Driftbudget	10
5.2 Investeringsbudget	11
6 Nämndens internkontroll	12
6.1 Riskanalys	12
6.2 Uppföljning av internkontrollen	12
6.3 Internkontrollplan	12
7 Personal	14
8 Följetal	15
8.1 Resurser	15
8.2 Folkbildning och konsumentvägledning	15
8.3 Fritidsaktiviteter för barn och ungdomar	15
8.4 Idrott och motion	15
8.5 Kultur	15
8.6 Öppen förskola	15
8.7 Personalföljetal	16

9 Nämndens lokalbehovsplan	17
9.1 Nuläge	17
9.2 Behov	17
10 Nämndens digitaliseringsplan.....	18
10.1 Nuläge	18
10.2 Önskat läge på medellång sikt (4-5 år)	18
10.3 Plan för 2025 och 2026	18

1 Kommunfullmäktiges övergripande styrning

Visionen om Mark

En nära kommun med människan i fokus. Nära till natur, vår omvärld, varandra och framtiden.

Strategiska områden

I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential

I Mark ska de som behöver få bra stöd och en god vård och omsorg för att ha ett gott liv

I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen

I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva

Kommungemensamma mål

Bästa barnkommun

Bästa företagskommun

Enligt vår **värdegrund** skapar vi vår tillsammanskultur genom att vara engagerade, omtänksamma och utvecklande.

Hållbar utveckling är **utgångspunkten** i vår verksamhetsplanering, vår vision och våra mål. Hållbar utveckling ska genomsyra allt arbete vi gör. Hållbar utveckling utgörs av:

- Miljömässig hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Förutsättningar för att jobba mot de strategiska områdena och kommungemensamma målen är:

- God ekonomisk hushållning
- Hållbar personal- och kompetensförsörjning

2 Nämndens övergripande styrning

2.1 Hållbara Mark

Social hållbarhet

Kommunens folkhälsoarbete utgör en bra grund för kommunens arbete med Agenda 2030. Arbetet ska innehålla systematiska och målinriktade insatser för att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa.

Kultur- och fritidsnämndens främsta fokus till att uppnå Agenda 2030 är genom nämndens mål som fokuserar på jämställdhet (mål 5), minskad ojämlikhet (mål 10), ett fredligt och inkluderade samhälle (mål 16) samt god hälsa och välbefinnande (mål 3). Genom ovanstående bidrar nämnden indirekt till mål 4, god utbildning för alla och mål 1, ingen fattigdom.

Ekologisk hållbarhet

Kultur- och fritidsverksamheterna kan även vara en del av en framtida hållbar konsumtion, och därigenom bidra till den ekologiska hållbarheten.

Med utgångspunkt i kraftsamlingen Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om arbetar kultur- och fritidsnämnden med följande klimatlöfte:

10. Vi använder cirkulära möbler (kommunen inreder med minst 20 procent cirkulära möbler)

Kultur- och fritidsnämnden arbetar med följande mål ur gemensam avfallsplan 2021–2030:

- 2.1 Konsumtionen av engångsartiklar i kommunens verksamheter ska minska jämfört med år 2022
- 2.2 Livslängden på arbetskläder i kommunens verksamheter ska öka jämfört med år 2022

2.2 Verksamhetsområde

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens verksamhet inom folkbildning, folkhälsa, friluftsliv, idrott, kultur, fritidsaktiviteter för barn och ungdomar, konsumentvägledning, öppen förskola (även samordningsfunktion för familjecentrum Prismen) och bidragsgivning till föreningar inom nämndens verksamhetsområde.

Verksamhetens huvudsakliga målgrupp är invånare i Marks kommun. Även besökare är en målgrupp, framför allt för de delar av verksamheten som har koppling till destinationsutveckling.

Verksamheten vänder sig främst till människor på deras fritid och är frivillig.

Arbete bedrivs inom tre huvudsakliga områden; tillhandahålla och utveckla anläggningar, ge bidrag och stöd (även rådgivning och liknande), samt egen verksamhet för elever och besökare.

2.3 Verksamhetens syfte

Nämndens kultur- och fritidsverksamhet är en del av ett område med lång historia och global spridning. Verksamheten syftar till att uppfylla grundläggande mänskliga behov och rättigheter inom området. Högre grad av deltagande i fritidsaktiviteter har också koppling till bättre hälsa och högre skolresultat. En bredd av fritidsstilar är viktig för kommunens attraktivitet. Konsumtion av och deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter kan även vara en del av en hållbar framtid. Det offentliga har också ett ansvar för förvaltande och utvecklande av det immateriella och materiella kulturarvet.

Kommunen kan anses ha en möjliggörande och utjämnande roll på området. Kommunen är inte den enda aktören, och kommunen driver inte utvecklingen på området – det gör utövarna.

- Kommunen har en främjande roll: att möjliggöra verksamhet, bland annat genom att tillhandahålla anläggningar och vara stödjande
- Kommunen har en utjämnande roll: att främja jämlikhet och jämställdhet (alla ska kunna vara med)
- Kommunen ska verka för demokrati: att främja delaktighet och inflytande (alla ska ges möjlighet att påverka)
- Kommunen ska värna mångfald

2.4 Inriktning

Allmän inriktning för nämndens verksamhet

- ökad jämlikhet och jämställdhet (överordnad inriktning)
- ökad tillgänglighet
- främja mångfald samt bredd i verksamhet
- främja delaktighet och inflytande

Inriktning inom respektive område

- Folkbildning: främja det livslånga lärandet
- Folkhälsa: fullföljda studier samt delaktighet och inflytande, inklusive ofrivillig ensamhet
- Friluftsliv: ett tillgängligt och tätortsnära friluftsliv
- Idrott och motion: verka för en bredd av olika fysiska aktiviteter, motions- och idrottstyper, samt prioritera breddidrott/motionsidrott
- Konsumentvägledning: utåtriktad verksamhet med fokus på skolelever
- Kultur: verka för en bredd av olika kulturella och konstnärliga uttryck och yttringar, samt verka för att en ökad andel invånare deltar i kulturlivet
- Kulturskola och öppen ungdomsverksamhet: nå större andel av målgrupp
- Öppen förskola (även samordningsfunktion för familjecentrum Prisman): en arena för ett tillgängligt föräldraskapsstöd

2.5 Medborgarnas/brukarnas delaktighet – ett vidgat tillsammansperspektiv

Det kommungemensamma reglementet anger att nämnderna ”ska utveckla brukarinflytandet och dialogen med kommuninvånarna och näringslivet, samt finna former för detta.” Visionen om Mark är en nära kommun med människan i fokus. Vid presidiedagen den 8 september 2023 presenterades en strategi för hur detta ska gå till: vi ska flytta fokus från att göra till att möjliggöra, från regler till relationer, och från kvantitet till kvalitet.

Detta kan också beskrivas som ett vidgat tillsammansperspektiv, där vi utgår från kommunens värdegrund (tillsammans i organisationen), och vidgar perspektivet till att gälla hela Mark (tillsammans i samhället). Ökad delaktighet innebär även en möjlighet för fler att känna ett ökat ansvar och engagemang.

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsidé bygger redan till stor del på samskapande och att nämnden agerar möjliggörare, inte minst i relationen till föreningar. Arbetet kan dock vidareutvecklas, och för detta behöver dialog och relationer fortsätta utvecklas. Nämnden behöver även systematisera sin synpunktshantering, och ger därför detta som uppdrag åt förvaltningen.

3 Nämndens grunduppdrag

Grunduppdragen ger en sammanfattande beskrivning av den verksamhet som nämnder och styrelser ska bedriva med utgångspunkt från sina reglementen eller bolagsordningar samt lagar, förordningar och föreskrifter. Nämnden ska i nämndplanen precisera sitt grunduppdrag genom att ange vilken nivå som grunduppdraget ska ha för att nämnden ska ha uppfyllt det. Grunduppdragets kan preciseras med hjälp av följetal som kopplas till utförandet av grunduppdraget.

3.1 Folkbildning

Kultur- och fritidsnämnden ska främja det livslånga lärandet genom folkbibliotek, stöd till föreläsningföreningar och studieorganisationer, samt konsumentvägledning och öppen förskola.

Följetal	Godkänd nivå
Lån från kommunala bibliotek, antal/inv [KOLADA]	5
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. [KOLADA]	200
Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv [KOLADA]	1,5

3.2 Friluftsliv

Nämnden ska möjliggöra ett tillgängligt och tätortsnära friluftsliv.

Följetal	Godkänd nivå
Ranking i Sveriges friluftskommun, negativ avvikelse från medianresultat [Naturvårdsverket]	Max 15 %

3.3 Fritidsverksamhet för barn och ungdomar

Kultur- och fritidsnämnden ska erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter för barn och ungdomar genom öppen ungdomsverksamhet, och pedagogisk verksamhet i kulturskola.

Följetal	Godkänd nivå
Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%) [KOLADA]	10%
Andel i åldern 13-19 år som besökt mötesplats/fritidsgård [registerdata]	25%

3.4 Idrott, motion och hälsa

Kultur- och fritidsnämnden ska främja en aktiv fritid och livslång hälsa genom att tillhandahålla idrotts- och fritidsanläggningar, samt ge bidrag och stöd till föreningar.

Följetal	Godkänd nivå
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år [KOLADA]	25

3.5 Kultur

Kultur- och fritidsnämnden ska erbjuda och främja en mångfald av kulturella uttryck genom musei-, scenkonst-, och utställningsverksamhet, inköp och beställning av bild- och formkonst och konstnärlig gestaltning, samt bidrag och stöd till föreningar.

Följetal	Godkänd nivå
Deltagande i kultur, andel (%) [KOLADA]	30%

4 Nämndens mål

Kultur- och fritidsnämndens mål väljs utifrån identifierade samhällsutmaningar. De är få till antalet och gäller över flera år. Målen ska vara styrande för nämndens samtliga verksamheter. Syftet är att kunna arbeta långsiktigt, gränsöverskridande och målgruppsinriktat.

Arbetet mot målen följs dels löpande genom indikatorer, dels på längre sikt genom enkätstudier eller liknande (i dagsläget Ung livsstil och Lupp).

Målsättningar för indikatorer är satta utifrån rimlighet i förhållande till Marks tidigare resultat samt resultat i andra kommuner. Målsättningar syftar till att skapa en förflyttning av verksamhetens effekt, och ambitionsnivån är därför högre än för grunduppdragen.

4.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential

Kommungemensamt mål Bästa barnkommun

Nämndens mål: Jämlik och jämställd fritid

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i anpassad grundskola (brukarundersökning)				≥ 50 %	≥ 50 %	
Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i anpassad gymnasieskola (brukarundersökning)				≥ 50 %	≥ 50 %	
Andel gymnasieelever av elever i kulturskola (registerdata)	7 %	11 %	16 %	>15 %	>15 %	
Andel högstadiееlever av elever i kulturskola (registerdata)	19 %	20 %	22 %	> 25 %	> 25 %	
Andel gymnasieelever av besökare på mötesplats/fritidsgård (registerdata)	30 %	38 %	21 %	>40 %	Ökning	
Andel deltagartillfällen i idrottsförening i åldern 17-20 år av antalet deltagartillfällen i åldern 7-20 år (RF)	16 %	16 %	16 %	>25 %	Ökning	
Andel i åldern 13-19 år som besökt mötesplats/fritidsgård (registerdata)	10 %	11 %	11 %	>20 %	Ökning	
Andel flickor av besökare på mötesplats/fritidsgård (registerdata)	37 %	33 %	41 %	>45 %	>45 %	
Andel pojkar av elever i kulturskola (registerdata)	40 %	38 %	39 %	>45 %	>45 %	
Andel pojkar (åk 7-9) som deltar i idrott i någon förening/klubb (DVU)			57 %		Ökning	
Andel flickor (åk 7-9) som deltar i idrott i någon förening/klubb (DVU)			50 %		Ökning	
Antal deltagare i frivillig simundervisning (intern statistik)	377	614	500	≥ 600	≥ 600	

Nämndens mål: Fler som läser på fritiden

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Andel av medielån som genomförs av pojkar, i åldrarna 16-18 år (registerdata)	23 %	35 %	20 %	>35 %	Ökning	
Antal medielån i åldrarna 16-18 år (registerdata)	485	369	369	≥1 000	Ökning	

4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska de som behöver få bra stöd och en god vård och omsorg för att ha ett gott liv

Nämndens mål: Jämlik hälsa

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Invånare (16-84) år som är stillasittande mer än 10 timmar per dag, andel (%), (män) (HLV, Folkhälsomyndigheten)	43,7 %				Minskning	
Invånare (16-84 år) som är stillasittande mer än 10 timmar per dag, andel (%), (kvinnor) (HLV, Folkhälsomyndigheten)	38,7 %				Minskning	
Invånare (16-84 år) med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%), (kvinnor) (HLV, Folkhälsomyndigheten)	71 %				Ökning	
Invånare (16-84 år) med bra självskattat	70,2 %				Ökning	

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
hälsotillstånd, andel (%), (män) (HLV, Folkhälsomyndigheten)						
Andel flickor (åk 7-9) som uppger att de mår bra, mycket bra eller utmärkt (DVU)			68 %		Ökning	
Andel pojkar (åk 7-9) som uppger att de mår bra, mycket bra eller utmärkt (DVU)			91 %		Ökning	

4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen

Kommungemensamt mål Bästa företagskommun

Nämnden ser att följande förhållningssätt är viktiga i arbetet mot Bästa företagskommun:

Öppenhet och dialog mellan politiker, tjänstepersoner och företag: ett bra företagsklimat bygger på en öppen dialog och förståelse mellan politiker, tjänstepersoner och företagen.

Kommunikation och service: företagare/medborgare ska få ett bra bemötande och tydlig information från kommunen oavsett vilken väg man väljer att kontakta kommunen.

Nämndens mål: Attraktivt kulturutbud - attraktiv kommun

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Antal besökare vid kulturella arrangemang	5 327	10 705	5 797	≥6 490	Ökning	
Antal egna kulturella arrangemang	42	44	41	≥46	Ökning	
Antal kulturella arrangemang i samverkan med andra.	1	27	13	≥6	Ökning	

4.4 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning

Personalomsättningen ska minska

Extern personalomsättning

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Extern personalomsättning (%)	19	11	17	8	10	

4.5 Uppdrag till förvaltning

Anpassa mötesplatsernas öppettider efter målgruppens preferenser

Öppettiderna för den öppna ungdomsverksamhetens mötesplatser ska anpassas för att motsvara målgruppens preferenser enligt genomförd enkätstudie Ung livsstil. Framst avses öppethållande kvällstid fredag och lördag.

Vidgat deltagande i kulturlivet

Förvaltningen ges ett långsiktigt uppdrag att verka för ett vidgat deltagande i det lokala kulturlivet.

Utveckling av synpunktshantering

Förvaltningen ska utveckla en synpunktshantering som säkerställer att synpunkter, oavsett hur de inkommer, tas tillvara i det systematiska kvalitetsarbetet.

5 Ekonomi

Ekonomiavsnittet beskriver hur kommunens verksamheter ska finansieras. Det avser både driftkostnader och investeringar.

I kommunfullmäktiges budget för 2025-2028 finns nämndens ramar som med utgångsläge från tilldelade driftbudget för år 2024 justerats på följande sätt inför 2025:

- Indexuppräknings för löne- och prisnivå,
- Demografi-/resursfördelningsmodeller,
- Färdigställda investeringar,
- Kompensation och ramväxling på grund av IT-modell och flyttat ansvar för skolskjuts t o r korttidsboenden och prisökning gällande interna tjänster samt
- Politiska prioriteringar.

5.1 Driftbudget

Anslagsbindningsnivå

Förvaltningschefen disponerar hela nämndens budgetram om 109,3 mnkr

Driftbudgettabell

	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Total				
Intäkter	16,3	17,8	20,2	20,7
Personalkostnader	-47,3	-48,0	-53,2	-54,5
Övriga kostnader	-67,0	-72,0	-76,2	-78,0
Nettokostnader	-98,0	-102,2	-109,3	-111,8
Fördelning per verksamhet				
Nämnd & ledning	-9,4	-3,8	-9,5	-9,7
Fritid	-33,3	-35,7	-37,2	-38,1
Öppen ungdom	-5,3	-5,8	-5,9	-6,0
Kaskad	-14,2	-17,7	-17,1	-17,3
Kultur	-11,6	-12,1	-12,2	-12,5
Bibliotek	-14,6	-16,2	-17,0	-17,4
Kulturskola	-9,6	-10,8	-10,5	-10,8
Nettokostnader	-98,0	-102,2	-109,3	-111,8

Kultur- och fritidsnämndens budgetram för 2025-2026 fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2024 och uppgår till 109,3 mnkr 2025 och 111,8 mnkr 2026. Kultur- och fritidsnämndens prognos från delårsrapporten visade på en ekonomi i balans men där man under året genomfört anpassningar för ca 5,0 mnkr där flertalet av anpassningarna har varit av temporär karaktär.

I jämförelse med budget 2024 har kultur och fritidsnämnden erhållit 3,0 mnkr avseende badhuset Kaskad, 0,5 mnkr till hälsofrämjande utemiljö vid Kaskad, 2,0 mnkr till kulturverksamhet, 0,6 mnkr till folkhälsa och demokratiutveckling, 0,6 mnkr för ökat stöd till studieförbunden.

Driftbudgeten 2025 för Kaskad i tabellen ovan motsvarar ingående budgetnivå från 2024 tillsammans med budgettillskottet om 3,0 mnkr. Verksamheten fortsätter sin utveckling och det är svårt att bedöma om detta tillskott om 3,0 mnkr redan 2025 medför en budget i balans för badhuset. Satsningen om 2,0 mnkr till kulturverksamhet bidrar till att fortsatt utvecklas mot att öka samverkan med civilsamhället och näringslivet kring kulturverksamhet.

Intäkter, personalkostnader och övriga kostnader har budgeterats i enlighet med kommunens anvisningar för budgetberäkning år 2025 samt kända förändringar i verksamheten till år 2025. Kostnader för internt köp av lokaler och städ har räknats upp efter kommunens anvisningar om 6,2 procent respektive 3,3 procent utöver volymförändringar. Nämnden ska enligt styrsystemet avsätta en del av sin budgetram till en reserv för oförutsedda kostnader. Reserven för år 2025 uppgår till 0,5 mnkr, eller 0,5 procent av tilldelad budgetram.

Inflationen har sedan ett par år tillbaka haft stor påverkan på prisutvecklingen och gett kostnadsökningar på löner och material. Pensionsinbetalningarna styrs till stor del av inflationen. Tilldelad ram från kommunfullmäktige har tagit hänsyn till att pensionskostnaderna kommer att gå ner under år 2025. Trots att inflationstakten nu är lägre och priserna inte fortsätter upp i samma hastighet, ligger kostnadsnivåerna högre än tidigare och en anpassning till det nya ekonomiska läget är viktig.

Utmaningar inför 2025

Under 2024 har verksamheterna arbetat utifrån en anpassningsplan motsvarande ca 5,0 mnkr eller ca 5 procent av budgetramen. Flertalet av de anpassningar som gjorts under 2024 har handlat om att vakanshålla tjänster där möjligheter uppstått. Majoriteten av åtgärderna har varit av temporär karaktär varför fortsatta ekonomiska utmaningar om anpassningar även finns inför 2025. Krav på anpassningar och förändringar att hantera till 2025 uppskattas till ca 1 - 2 mnkr. Möjliga åtgärder redan från 2025 handlar om att se över de administrativa resurserna där den totala sysselsättningsgraden eventuellt kan minska. Det handlar också om fortsatt arbeta för ökade intäkter och uthyrning av nämndens anläggningar, samt fortsatt effektivisera inom samtliga verksamheter. Processen med att arbeta fram nya åtgärder för att planera en ekonomi i balans kommer fortsätta inom förvaltningen och nämnden under framför allt hösten 2024. Fokus i processen kommer vara genom delaktighet och samskapande där beslut fattas så nära de som berörs som möjligt i syfte att nå största möjliga delaktighet.

På längre sikt kan det även bli aktuellt att utreda och se över samtliga anläggningar kultur- och fritidsnämnden ekonomiskt drifvar och underhåller. Det handlar om utomhusbassänger såsom Backagårdsbadet, men även utbudet av badplatser och friluftsanläggningar. Det finns även möjligheter med att se över intäkter, främst avseende taxor och avgifter för att utvecklas mot att få ökade intäkter och mer verksamhet i våra anläggningar.

5.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Konstnärlig gestaltning	3,0	0,8	1,0
Övriga investeringar	2,0	1,4	4,6
Summa	5,0	2,2	5,6

Investeringsprojektet konstnärlig gestaltning påbörjas 2024 men väntas lämna ett överskott gentemot 2024 års budget om 2,2 mnkr. Nämnden avser att begära ombudgetering av detta överskott till 2025 i samband med årsrapporten 2024 enligt bestämmelserna till detta investeringsprojekt.

Övriga investeringar inom kultur- och fritidsnämnden är främst tänkta till att finansiera inköp av inventarier samt reinvesteringar i befintliga tillgångar nämnden är ansvarig för. 2025 är investeringsbudgeten utökad med 2,6 mnkr, hänförligt till en tidigare budget där utökningen var avsedd till ny bokbuss. Det är högst osäkert om denna utökning kommer nyttjas till att investera i ny bokbuss då detta behov behöver utredas ytterligare. Den största investeringen som är planerad till 2025 handlar om investering i ny basutställning till Rydals museum, även en tillgänglighetsanpassad badplats om det beslutas att anlägga denna vid Mos strand.

Under 2025 kommer det även behöva nyttjas investeringsmedel för att verksamhetsanpassa nybyggnationen av nya Ångshallarna. Kultur- och fritidsnämnden behöver omdisponera inom befintlig investeringsbudget där delar av tidigare tänkta medel avseende bokbuss behöver nyttjas för att verksamhetsanpassa och köpa in inventarier till dessa nya idrottshallar.

6 Nämndens internkontroll

6.1 Riskanalys

Vid riskanalysen har sannolikhet och väsentlighet bedömts enligt riskmatrisen nedan och talen för sannolikhet och väsentlighet har multiplicerats. Nämnden beslutar om vilka risker som ska var med i internkontrollplanen, där ett riktmärke är att risker med riskvärde på 12 eller högre lyfts in i planen.

Riskmatris:

	Sannolikhet	Väsentlighet
5	Mycket sannolik	Mycket allvarlig
4	Sannolik	Allvarlig
3	Möjlig	Kännbar
2	Mindre sannolik	Lindrig
1	Osannolik	Försumbar

Kultur- och fritidsnämnden beslutade om att fastställa riskanalysen 2024-09-12, § 90.

6.2 Uppföljning av internkontrollen

En uppföljning av internkontrollplanen görs i samband med delårsrapporten 2025, för att kunna ha med sig resultatet till upprättande av kommande års internkontrollplan/nämndplan.

6.3 Internkontrollplan

Ekonomi

Huvudprocess	Risker	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Kontrollmoment	Uppföljning
Inköp	Inköp utanför avtal	Sannolik	Kännbar	12	Inköpsenheten förser förvaltningen med underlag/systemstöd	Att inköpsenheten har inkommit med rapport om leverantörstrohet

Personal

Huvudprocess	Risker	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Kontrollmoment	Uppföljning
Arbetsmiljö	Att arbetsmiljöhändelser inte rapporteras i system (KIA)	Sannolik	Kännbar	12	Avstämning av arbetsmiljöhändelser med personal vid APT	Genomgång av minnesanteckningar från APT
	Att inrapporterade arbetsmiljöhändelser inte hanteras inom rimlig tid	Sannolik	Kännbar	12	Kontroll av arbetsmiljöhändelser: 1) som inte har börjat hanteras genom utredning eller åtgärd, eller 2) där åtgärder är förfallna, eller 3) som är äldre än 6 månader	Genomgång av protokoll och dokumentation från FSG

Administration

Huvudprocess	Risker	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Kontrollmoment	Uppföljning
Informationshantering	Bristande kontroll över nya och befintliga avtal	Sannolik	Kännbar	12	Kontroll av avtal	Genomgång av avtalshantering
	Dokumenthanteringsplan används inte	Mycket sannolik	Kännbar	15	Avstämning av hur handlingar hanteras	Uppföljning av informationshantering
	Personuppgiftsincidenter anmäls inte	Mycket sannolik	Allvarlig	20	Kontroll av antal rapporterade incidenter	Uppföljning av rutiner och kunskapsläge om personuppgiftsincidenter
	Personuppgifter hanteras på ett olagligt sätt	Sannolik	Allvarlig	16	Kontroll av personuppgiftsbiträdesavtal	Genomgång av personuppgiftsbiträdesavtal kontra verksamhetssystem

Medborgare och föreningar

Huvudprocess	Risker	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Kontrollmoment	Uppföljning
--------------	--------	-------------	--------------	-----------	----------------	-------------

Huvudprocess	Risker	Sannolikhet	Väsentighet	Riskvärde	Kontrollmoment	Uppföljning
Synpunktshantering	Att synpunkter inte tas tillvara på grund av bristande systematik	Sannolik	Kännbar	12	Kontroll att synpunktshantering sker	Uppföljning av rutiner för synpunktshantering

7 Personal

Förvaltningen har med stöd av olika metoder påbörjat ett arbete kring hur verksamheten kan se ut på längre sikt i syfte att möta framtidens behov och utmaningar.

Yrken som verksamheten upplever som svårrekryterade för närvarande är bibliotekarier och kulturskolepedagoger då yrkeskategorierna söker sig till större städer och utbildningsorter. I och med aktuell lagrådsremiss gällande krav på utbildade bibliotekarier (från 2025) på skolbibliotek väntas det dessutom bli än svårare att rekrytera bibliotekarier framöver. Verksamheterna behöver både på kort och lång sikt arbeta för att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla personal. Vi måste därför vara en attraktiv arbetsplats som bygger på en sund arbetsmiljö med rimlig arbetsbelastning och förutsättningar att leverera på våra uppdrag.

Inom badverksamheten råder det brist på utbildad personal med erfarenhet från arbete i badhusmiljö och för att möta kompetensförsörjningsbehovet på sikt fortsätter införandet av så kallade studietjänster.

Studietjänster innebär möjlighet att arbeta utifrån ett fast schema i kombination med egna studier på gymnasie- eller högskola. Detta bidrar till ökad attraktivitet och erfarenhet inom yrkesområdet.

Regelbunden kompetensutveckling är grunden för att säkerställa att medarbetare och chefer har de förutsättningar som krävs för att göra skillnad i verksamheten nu och i framtiden samt för att vara en attraktiv arbetsgivare. Exempel på insatser för förvaltningens kompetensutveckling:

- Kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare på Kaskad för att bredda kunskapen och minska sårbarheten avseende badhusets maskiner.
- Kultur och hälsa, kompetenshöjande insats för att möta elever som stannar hemma från skolan genom kultur.
- Kompetensutvecklingsinsatser inför implementeringen av nytt bibliotekssystem.
- Utvecklande ledarskap och medarbetarskap

Regelbundna samtal mellan chef och medarbetare är en viktig del för att främja balans mellan krav och resurser. Arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal utgör en viktig grund för indikation om kraven överskrider resurserna. Förvaltningen avser att fokusera än mer på att öka kunskapen om sjukfrånvaromönster och att de rutiner för kort-och långtidssjukfrånvaro som finns, är väl kända och förankrade.

8 Följetal

Under denna rubrik visas nämndens följetal. Följetal är mått utan målvärden som gör det möjligt att följa verksamhetens utveckling.

8.1 Resurser

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Antal föreningar som erhåller föreningsbidrag (intern statistik)	150	148	148

8.2 Folkbildning och konsumentvägledning

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Genomsnittlig öppettid per bibliotek och vecka (statistik Kolada)	49,9	49,9	49,9
Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/inv (statistik Kolada)	3,3	3,1	3,1
Lån från kommunala bibliotek, antal/inv (statistik Kolada)	5	5	5
Utlån av barn- och ungdomsmedia i relation till övriga lån	53 %	54 %	56 %
Antal kontakter med konsumentvägledare (intern statistik)	767	992	800

8.3 Fritidsaktiviteter för barn och ungdomar

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Öppen ungdomsverksamhet, öppna timmar per vecka	27	23	23
Öppen ungdomsverksamhet, besökare per vecka på mötesplatserna (Centralen och Gårn)	39	64	94
Andel elever i kulturskola i åldrarna 6-19 år (registerdata, SCB)	11 %	11 %	10 %
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 7-9 år (registerdata)	28 %	28 %	25 %
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 10-12 år (registerdata)	36 %	37 %	31 %
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 13-15 år (registerdata)	21 %	20 %	22 %
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 16-18 år (registerdata)	8 %	10 %	10 %
Antal elever i kö till kulturskola, i snitt under året	362	314	373

8.4 Idrott och motion

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 7-12 år som utgörs av flickor (statistik RF)	42 %	42 %	42 %
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 13-16 år som utgörs av flickor (statistik RF)	40 %	40 %	40 %
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 17-20 år som utgörs av flickor (statistik RF)	37 %	37 %	37 %

8.5 Kultur

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Rydals Museum, öppettid/vecka	23	22	11
Rydals Museum, besök/vecka	190	210	100
Rydals Museum, visningar/år	154	164	96

8.6 Öppen förskola

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Antal besökare	5 834	5 598	5 841
Antal utbildningstillfällen	61	66	73
Antal deltagare på utbildningar	817	857	773

8.7 Personalföljetal

Personal - Antal anställda

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024
Antal tillsvidareanställda	79	89	83
Antal tidsbegränsade anställda	2	8	7
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda (%)	89,3 %	99,5 %	89 %

Personal - Sjukfrånvaro

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024
Sjukfrånvaro alla anställda (%)	5,7 %	7,1 %	5,6 %
Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)	34 %	41,4 %	49,9 %
Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)	57 %	55 %	54 %

Personal - Timtid, mer- och fyllnadstid samt övertid

Följetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall delår 2024
Timtid i timmar	8 158	9 752	8 007
Fyllnadstid i timmar	304	539	431
Övertid i timmar	606	643	537

9 Nämndens lokalbehovsplan

Nämnder ska beskriva sina lokalbehov för de kommande åren, vilket gör det möjligt för kommunkoncernen att finna lämplig lösning, göra rimlig kostnadsbedömning samt tidsbedömning.

9.1 Nuläge

I och med lokalbehovsplanen 2024 har kultur- och fritidsnämnden tagit första steget i att analysera och långsiktigt planera för att tillgodose invånarnas behov av fritids- och kulturanläggningar. I dagsläget har nämnden dock ett begränsat analysunderlag vilket gör att ett helhetsperspektiv saknas inför 2025. Lokalbehovsplanen kommer att fortsätta utvecklas inför 2026.

9.2 Behov

Behovsbeskrivning	När	Kategori	Nämndens prioritering	Motivering
Nedläggning av Backagårdsbadet, vid kommande renoveringsbehov.	Efter eventuellt politiskt beslut inför kommande renovering 2026	Minskning	1	Backagårdsbadet står inför renoveringsbehov 2026. Under sommarperioden försöker badverksamheten hålla öppet såväl badhus som utomhusbassänger och samtidigt bedriva simundervisning, vilket inte är möjligt att utföra samtidigt med tillgängliga resurser. Eftersom Backagårdsbadet ligger i centralorten vore det mer effektivt att i stället fokusera på öppethållande av utbyggt badhus.
Allaktivitetshus/kulturhus inrymmande kultur-/fritidsverksamheter, samt lokaler för föreningsliv. Kan med fördel kombineras med utveckling av kommunhus och inbegripa redan befintliga lokaler.	Efter eventuellt politiskt beslut	Utökning/Anpassning	2	Behovet av en mötesplats i form av ett allaktivitetshus lyfts fram i många sammanhang bland ungdomar. Skulle främja centrumutveckling. Vid kombination med andra funktioner skulle ökat nyttjande av lokaler uppnås. Kulturskoleutredningen pekar på att lokalförutsättningarna för kulturskolan kan förbättras genom att verksamheten ges lokaler den själv råder över. Ung livsstilsundersökningen visar att 33% av tjejerna i undersökningen tycker att kulturskolan skulle bli bättre av att finnas i ett kulturhus.
Aktivitetspark för alla åldrar som innehåller lekplats, spontantidrottsplats och utegym nära Hedbo i Skene.	Efter eventuellt politiskt beslut	Utökning	3	Medborgarförslag och synpunkter genom åren visar att det finns behov av bättre och fler spontantidrottsplatser. Spontantidrottsplatser attraherar framför allt barn och unga men förvaltningen ser fördelar med att skapa aktivitetspark för alla åldrar. Så att unga och gamla kan samlas. Och en och samma familj kan utöva fritid på samma plats. Lekplats för barn, spontantidrottsplats för ungdomar men som också kan inkludera boule eller liknande för äldre samt utegym som mest attraherar vuxna. Detta behov tas även upp i sammanhang med ungdomar. Förslag är Hedbo eftersom förvaltning, medborgare och unga vittnar om att många småbarn från Hedbo idag utan vuxennärvaro tar sig till Parkskolans spontantidrottsplats vilket är mycket riskfyllt med tanke på bil- och vägtrafik och andra risker.
Upprustning av befintlig friidrottsanläggning vid Kungaberg i Fritsla.	Efter eventuellt politiskt beslut.	Anpassning	3	I senast genomförda ungdomsenkäten LUPP framkommer det i resultatet att flera saknar friidrott. Även en motion har nyligen inkommit med en önskan om friidrottsanläggning.

10 Nämndens digitaliseringsplan

10.1 Nuläge

Kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter är till sin natur inriktad på kommunikation med och service till kommunens invånare och medlemmar. Detta kräver en hög nivå på digitala lösningar. En del insatser har gjorts de senaste åren men mycket återstår för att kunna erbjuda en god service och smidiga arbetsrutiner för medarbetarna.

De senaste åren kan framför allt följande insatser uppmärksammas:

- Knallebiblioteken infördes, dvs samverkan mellan de kommunala biblioteken i Sjuhärads åtta kommuner. Detta har inneburit att kommunerna nu har ett gemensamt digitalt system för beställning och återlämning av medier.
- Kulturskolan, digital undervisning påbörjades, digitala verktyg används i vissa fall, dessutom infördes undervisning inom digital musikproduktion.
- I samband med återöppnandet av Kaskad infördes nytt system för inpassering.

10.2 Önskat läge på medellång sikt (4-5 år)

Om 4-5 år är vår ambition och det önskade läget att vi gjort digitala framsteg på en rad områden inom våra verksamheter. Exempel på detta är följande:

- För flera av förvaltningens verksamheter - Rydals museum, Kaskad, biblioteken, den öppna ungdomsverksamheten - är det en stark önskan att redovisningssystemet i kassaregistret skulle kunna kopplas upp till ett centralt ekonomisystem så att kassaredovisningssystemet kan digitaliseras. Idag måste manuell räkning och sortering i momsgrupper från varje enskilt kassakvitto göras, vilket är oerhört tidsödande. Båda verksamheterna har förutsättningarna, men kommunen har inget centralt ekonomisystem som gör denna digitalisering möjlig.
- Ett digitalt system för anmälan och biljettförsäljning till arrangemang och programverksamhet i kommunens regi är i drift.
- Högre kompetens kring och större användning av digitala verktyg inom utställningsverksamheten på Rydals museum
- Fler ämnen inom kulturskolan med bäring på digitalisering, exempelvis digitalt foto, film och animering.
- En genomförd digitalisering av anmälningar till Prismans tjänster – utlåning av litteratur och anmälan till kurser
- Fritid och förening har ett behov av ett digitalt system för fördelning av tider i idrottslokaler med mera. En stark önskan är att ett sådant finns på plats inom några år. Det finns också en önskan till en utveckling av bidrags- och bokningssystemet Interbook go med bland annat direktbokning, betalningsfunktioner samt utveckling av rapporteringsfunktionen.

10.3 Plan för 2025 och 2026

- Ett större utvecklingsarbete med det digitala verktyget Speedadmin kommer att ske för att göra den mer interaktiv. Verktöget används för elevadministration och kontakt med vårdnadshavare inom Kulturskolan.

Detta skulle innebära en smidigare arbetssituation både för vår personal och för externa användare. Utvecklingen bekostas inte av oss, möjligen kan en ökad licenskostnad tillkomma.

- Kulturskolan kommer att fortsatt se över möjligheten till användning av digitala verktyg och digital undervisning.

Detta skulle innebära att undervisningssituationen kan bli smidigare och att vi eventuellt kan nå flera elever. Viss kostnad i inköp av digitala hjälpmedel.

- Ökad användning av AI planeras, framför allt vid produktion av texter, annonser, affischer inom programverksamhet och arrangemang, den öppna ungdomsverksamheten samt Rydals museum. AI kan även användas för framtagande av undervisningsmaterial inom kulturskolan, något som vi gärna vill prova.

Då verksamheterna inom förvaltningen sedan något år själva behöver ta fram kommunikationsmaterial skulle detta underlätta arbetet rejält. En viss licenskostnad tillkommer.

- Framtagande av förslag till digitala lösningar för anmälan och biljettförsäljning till kommunens

arrangemang och programverksamhet kommer att ske.

Betydligt smidigare hantering både för besökare och personal. En viss licenskostnad tillkommer eventuellt.

- Framtagande av digitala lösning för museets fotoarkiv. Det skulle göra arkivet tillgängligt för externa parter. Det skulle också vara smidigare för personalen att hantera fotosamlingen om den fanns i ett digitalt arkiv.

En licenskostnad tillkommer.

- Kommunens konstregister bör digitaliseras under perioden. Med digitalisering menas en för ändamålet avsedd lösning - idag används en excelfil. Det skulle vara smidigare för personalen att hantera konstregistret om det fanns i ett digitalt arkiv ämnat för ett sådant register. Kanske skulle det även kunna göras tillgängligt externt, om man ser att det skulle vara en fördel.

En licenskostnad tillkommer.

- Kaskads kassasystem ska upphandlas, en vision är då en ihopkoppling av boknings- och kassasystem men det är i nuläget oklart om detta låter sig göras. Upphandling pågår, kostnad oklar.

Kostnader och finansiering

Förutom de licenskostnader som nämns i listan ovan samt viss inköp av programvara eller hårdvara kräver flera av förändringarna personalinsatser under en initieringsperiod. Kostnaden för detta är svår att överblicka.